

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **pplk. Ing. I. H.,** zastoupený Mgr. Filipem Jakovidisem, advokátem se sídlem Bohumínská 1553, Rychvald, proti žalovanému: **Náčelník Generálního štábu Armády České republiky,** se sídlem Vítězné náměstí 5, Praha 6, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 12. 2013, č. j. MOCR 43711/2013, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 12. 2016, č. j. 9Ad 4/2014 – 39,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Rozsudek krajského soudu a jemu předcházející rozhodnutí

[1] Rozsudkem ze dne 16. 12. 2016, č. j. 9Ad 4/2014 – 39 Městský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 12. 2013, č. j. MOCR 43711/2013, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí ředitele Agentury personalistiky AČR (dále jen „správní orgán I. stupně“) o propuštění ze služebního poměru ze dne 18. 9. 2013, sp. zn. 5627/2013.

[2] Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byl žalobce propuštěn ze služebního poměru podle § 19 odst. 1 písm. e) zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění účinném do 30. 6. 2015 (dále jen „zákon o vojácích z povolání“), neboť pro něj v důsledku organizačních změn nebylo jiné služební zařazení. Správní orgán I. stupně zároveň rozhodl o povolení žalobce nosit vojenský stejnokroj při slavnostních příležitostech a o zařazení žalobce do zálohy, kde měl být připraven zastávat systemizované místo zástupce ředitele – vedoucího oddělení, ČVO 11. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které však žalovaný zamítl výše uvedeným rozhodnutím a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil v plném rozsahu.

[3] Žalobce proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobou ke krajskému soudu a domáhal se jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, a zároveň uložení povinnosti žalovanému nahradit žalobci náklady za právní zastupování. Krajský soud se však ztotožnil s názorem žalovaného a žalobu zamítl jako nedůvodnou. V odůvodnění mimo jiné uvedl, že prokazatelně došlo k organizační změně, a protože v jejím důsledku nebylo možné stěžovatele zařadit na jiné služební místo, byly splněny zákonné podmínky pro jeho propuštění ze služebního poměru. Dále konstatoval, že propuštění žalobce ze služebního poměru nebránilo ani procesní pochybení při vydání personálního rozkazu o určení do dispozice, neboť se nejedná o podmínku řízení o propuštění ze služebního poměru. Na závěr krajský soud dodal, že mu nepřísluší hodnotit správnost výběru konkrétního vojáka na konkrétní systemizované místo v organizační struktuře AČR, neboť toto náleží do pravomoci Agentury personalistiky AČR.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti výše zmíněnému rozsudku kasační stížnost, a to z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[5] V rámci zákonných důvodů kasační stížnosti stěžovatel namítl, že krajský soud pochybil při posouzení splnění zákonných podmínek propuštění ze služebního poměru, především existence organizační změny, jejímž následkem bylo zrušení systematizovaného místa, na kterém byl do té doby stěžovatel zařazen. Podle názoru stěžovatele k organizační změně nedošlo, neboť jím do té doby zastávané systematizované místo nebylo zrušeno, ale pouze se stalo součástí nového oddělení, o čemž svědčila i skutečnost, že i po uskutečnění reorganizace vykonával svou funkci v nezměněném pracovním režimu.

[6] Dále namítl, že nedošlo-li k řádnému vyhlášení personálního rozkazu o určení do dispozice, bylo třeba jej stále považovat za vojáka zařazeného na původním systematizovaném místě, a nemohlo tak být zahájeno řízení o propuštění ze služebního poměru.

[7] Další pochybení krajského soudu stěžovatel spatřoval v nedostatečném zabývání se srovnáním struktur ostatních krajských vojenských velitelství. Navíc nesouhlasil s názorem krajského soudu, že rozhodování o služebním zařazení vojáka nepodléhá soudnímu přezkumu, pokud toto není upraveno zákonem. Naopak se domníval, že i tento proces soudnímu přezkumu podléhá, pokud vykazuje znaky libovůle, účelovosti a

diskriminace, jak tomu bylo i v tomto případě, a krajský soud tak podle názoru stěžovatele postupoval chybně, když neprovedl stěžovatelem navržené důkazy prokazující právě tyto prvky postupu při obsazování nového systematizovaného místa. Na základě těchto námitek žádal stěžovatel zrušení rozsudku krajského soudu, vrácení věci k dalšímu řízení a přiznání náhrady nákladů, případně zrušení nejen rozsudku krajského soudu, ale i rozhodnutí správního orgánu I. stupně a rozhodnutí žalovaného.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na svá předchozí podání, neboť podle jeho názoru stěžovatel netvrdil žádné nové skutečnosti a žalovaný se ztotožnil s rozhodnutím krajského soudu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a stěžovatelem uplatněných důvodů. Zároveň zkoumal, zda kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu netrpí vadami, k nimž by měl v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti a dospěl k závěru, že takovými vadami netrpí.

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Stěžovatel především namítal, že nebyly naplněny zákonné podmínky umožňující propuštění ze služebního poměru podle § 19 odst. 1 písm. e) zákona o vojácích, neboť nebyla provedena organizační změna, která by to odůvodňovala. Výkladem pojmu „organizační změna“ se již Nejvyšší správní soud zabýval (viz rozsudky ze dne 2. 7. 2014, č. j. 3 Ads 107/2013 - 36, č. 3112/2014 Sb. NSS, a ze dne 18. 9. 2014, č. j. 9 As 111/2014 - 69). Rozumí se jí situace, kdy se stane „*zaměstnanec nadbytečným vzhledem k rozhodnutí zaměstnavatele nebo příslušného orgánu o změně jeho úkolů, technického vybavení, o snížení stavu zaměstnanců za účelem zvýšení efektivnosti práce nebo o jiných organizačních změnách*“. Rozhodnutí o organizační změně musí sledovat zákonem předvídané cíle a být skutečné, nikoli „umělé“. Nesmí být v rozporu se zákazem diskriminace a nesmí být prostředkem k obcházení či ke zneužívání pravidel, jimiž se řídí služební poměry.

[12] Není pochyb o tom, že se o organizační změnu jednalo i v tomto projednávaném případě, neboť na základě Nařízení k realizaci organizačních, mobilizačních a dislokačních změn v rezortu Ministerstva obrany v roce 2013 ze dne 27. 11. 2012, č. j. D 33/2012-1203, jehož cílem bylo mimo jiné i snížení počtu osob u Krajského vojenského velitelství Ostrava, došlo s účinností od 1. 7. 2013 ke sloučení oddělení podpory a operačního oddělení do oddělení řízení a podpory a ke zrušení oddělení náboru. Systematizované místo „zástupce ředitele – vedoucí operačního oddělení“, do té doby zastávané žalobcem, tedy zaniklo spolu s operačním oddělením a po 1. 7. 2013 neexistovalo a nebylo ani možné, aby je žalobce zastával v nezměněném režimu, jak tvrdil v kasační stížnosti. Ke stejnému závěru správně došel i krajský soud (viz str. 17 napadeného rozsudku krajského soudu). K tomu stěžovatel namítal, že jím zastávané systematizované místo nebylo zrušeno, ale pouze se stalo součástí nového oddělení. Porovnáním původního systematizovaného místa, na kterém byl zařazen žalobce, a nově vzniklého systematizovaného místa se již dostatečně zabýval krajský soud (viz str. 15 a 16 napadeného rozsudku krajského soudu) a Nejvyšší

správní soud nepovažuje za nutné jeho závěry opakovat, neboť nemá pochybnost o zrušení původního systematizovaného místa a vzniku nového systematizovaného místa.

[13] V otázce námitky nemožnosti zahájení řízení o propuštění ze služebního poměru z důvodu nezákonného doručení personálního rozkazu o určení do dispozice se Nejvyšší správní soud opět ztotožňuje se závěry krajského soudu (viz str. 17 napadeného rozsudku krajského soudu). Personální rozkaz je dle § 145a odst. 4 zákona o vojácích z povolání třeba vojákovi vyhlásit ústně a není-li to možné, podle odst. 5 stejného ustanovení mu má být doručen stejnopis písemného vyhotovení do vlastních rukou. Žalobci byl personální rozkaz o určení do dispozice doručen v rozporu s tímto ustanovením dne 20. 6. 2013 formou SMS zprávy, avšak dne 28. 5. 2013 mu byl ústně sdělen záměr o určení do dispozice, dne 28. 6. 2013 komunikován rozkazem ředitele KVV Ostrava a konečně dne 11. 7. 2013 žalobce převzal dokument s názvem „Určení podmínek do dispozice“, č. j. 261/2013-7084. Není tedy pochyb, že si byl žalobce určení do dispozice vědom. Zde navíc považuje Nejvyšší správní soud za důležité zdůraznit, že vydání personálního rozkazu o určení do dispozice není podmínkou pro zahájení řízení o propuštění ze služebního poměru a procesní pochybení ve formě jeho vydání nemá žádný vliv na toto řízení.
[14] Co se týče námitky nedostatečného porovnání organizačních struktur ostatních krajských vojenských ředitelství, nebylo důvodu se jí zabývat. Veřejná správa, a tedy i ozbrojený sbor jako její specifická součást, má v mezích zákona široký prostor pro uspořádání své organizační struktury dle aktuálních potřeb. V mezích, v jakých to zákon umožňuje, je konkrétní podoba této organizační struktury věcí manažerského a velitelského rozhodnutí k tomu příslušných funkcionářů. Správní soudy by zkoumaly důvody, účelnost, vhodnost a další věcné parametry zvolené organizační struktury jen ve výjimečných případech, například v souvislosti s konkrétními a vážné pochybnosti vyvolávajícími podezřeními, že zvolená organizační struktura či její změna má sloužit k šikaně či diskriminaci a ve skutečnosti nemá žádný rozumný důvod. Žádná taková podezření ani jiné důvody pro uvedené zkoumání však v daném případě nevyšly najevo.

[15] Stěžovatel nesouhlasil ani s postupem rozhodování o služebním zařazení vojáka na nové systematizované místo. I při výběru vhodného kandidáta na nové systemizované místo má příslušný orgán AČR široký prostor pro nastavení kritérií výběru. Pravidla výběru mají mít racionální a nediskriminační povahu, avšak jejich konkrétní podoba je opět v mezích zákona věcí manažerského a velitelského rozhodnutí příslušných funkcionářů. Jestliže měl stěžovatel za to, že v rámci výběru vhodného kandidáta na nově systematizované místo došlo k nezákonným postupům, mohl dát podnět k příslušnému samostatnému řízení. Tato otázka není předmětem projednávaného propuštění ze služebního poměru a Nejvyšší správní soud se jí proto taktéž nezabýval.

[16] Co se týče námitky, že měly být krajským soudem důkladněji zkoumány otázky týkající se organizační struktury jiných krajských vojenských velitelství a jejich srovnání s Krajským vojenským velitelstvím Ostrava, není důvodná. Krajský soud se konkrétními okolnostmi věci zabýval velmi důkladně na str. 14-16 a 18, přičemž na str. 18 nahoře vysvětlil, proč nepovažoval za nutné hlouběji zkoumat další detaily věci, jak navrhoval stěžovatel. V tomto ohledu proto ani nelze souhlasit, že by krajský soud pominul důkazní návrhy stěžovatele – přezkoumatelně vysvětlil, že nepovažuje detailnější zkoumání za

potřebné. I v tom se s ním Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Jak již bylo shora naznačeno, není úkolem správních soudů hledat nejvhodnější uspořádání organizační struktury ozbrojených sborů, nýbrž – spíše výjimečně – zasahovat v případech, kdy pod záminkou organizačních změn jsou šikanováni konkrétní lidé. Nic takového nebylo v případě stěžovatele ani náznakem zjištěno. Není jistě vyloučeno, že Armáda ČR mohla namísto těch organizačních změn, jež provedla, zvolit jiné, jež by se stěžovatele osobně méně dotkly v jeho profesní pozici. V rámci širokého prostoru manažerského uvážení, který je jí dán zákonem, však k žádnému náznaku excesu nedošlo, a proto nebylo důvodu, aby správní soudy v dané věci provedly hlubší skutková zkoumání. To samozřejmě neznamená, že v jiných případech, v nichž by existovaly konkrétní důvody k vážným podezřením ze šikanózních postupů, by nebylo na místě důkladná skutková zkoumání provádět.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nedůvodnou kasační stížnost Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

[18] Náhradu nákladů řízení upravuje § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Žalovanému žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti nevznikly a Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že žalovanému, který by jako procesně úspěšný účastník řízení o kasační stížnosti nárok na náhradu nákladů tohoto řízení zásadně měl, se tato náhrada nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. srpna 2018

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu